

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 286.

Ljubljani, v torek 15. decembra 1891.

Letnik XIX.

Govor poslanca Fr. Povše-ta

v državnem zboru dne 7. decembra 1891.

Visoki zbor! Ko sem o priliki razprave o letošnjega leta proračunu v mesecu juliju govoril, priporočal sem visokemu poljedelskemu ministerstvu, da pravočasno, torej brez odloga skrbi za to, da se mnogi hudourniki na Kranjskem, osobito na Gorenjskem vravnajo, da ne bo enaka žalostna nezgoda zadela prebivalcev naših, kakoršno so morali pretrpeti sosedni deželani na Koroškem in Tirolskem. Žal, da je komaj dober mesec pretekel in že se je moja bojazen uresničila, ker dne 22. avgusta ulil se je hud dež, ki je trajal celo noč in dan ter prenaradil poprej mirne potoke v prave hudournike, ki so v okraju Kranjske Gore ondotnim prebivalcem opustošili dom in svet ter osiromašili že itak revne ondotne prebivalce.

Že pred nekaj leti priznalo je visoko ministerstvo nevarne razmere ondotnih potokov ter porazumno z deželnim zastopom dalo izvršiti nekatere vravnave na Belem potoku, katerih vravnavnih del pa ni več mogoče zaslediti, ker so vsa zasuta in njih vrh skoro za pol metra skozi in skozi z gramosom in peskom pokrit, in kar je najneugodnejše pri tem, gramoz zasul je potočje za pol drugi meter na debelo. S tem pa so se prenaradile dotične razmere na potokih, osobito na Belem potoku toliko, da ni mogoče misliti na zopetno izboljšanje, dokler se ne bota vravnala Beli in Črni potok v njih gorenjem toku. Tu je opustošeno poplavljenno zemljišče, ker osobito Črni potok privlekel je seboj neizmerne množine potočja, in ker ima ta potok precejšnjo strmino, pribumel je z velikansko silo ter opustošil pota, polje, razrušil mline in žage. Dno tega potoka je sedaj vsled nanesene sipe in kamenja nad dva metra vzdigneno, kar dela ta potok v bodoče toliko nevarniši za ondotne vasi in zemljišča. Ne manj nevaren je Rateški potok, ki vodi iz rateške pokrajine vode proti vasi belopeški. Ta potok predrl je železniški nasip, odnesel je dotično zemljo v dolino in tam polje zasul in tam opustošil.

Jako nevaren je tudi Jezerski potok, ki v dolžini treh kilometrov teče skozi belopeško dolino ter je tudi silno oškodil ondotne vasi, ker je preplavil in zasul ondotne polje. Jezerski potok pa bo toliko nevarniši, ker mu postranski potoki silno velike množine nasipnine donajajo. Vsled teh nasipov vzdignil se je ta potok za 1 1/4 metra višje kakor stojé hiše te vasi!

Jako slabo vplival je tudi Kovačev potok, ki je sicer suh, neznaten potočec, ki pa je pri tej nesreči narastel ter v dolžini 400 metrov, v širjavi 20 metrov in 10 metrov globoko se zaril v bližnje senožeti in gramoz odložil na svojem izlivu v Jezerski potok v podobi visokega nasipa, ki je vplival, da se je ta potok za celih 40 metrov v bližnje travnike vrnil.

Ne manj nevaren bil je mali Balojski potok, ki je poslopja zasul in njive opustošil. Jako hudo je razsajal tudi potok Kravnik, ki se je 8 metrov globoko zaril v senožeti, nasipnino v vas rateško zanesel in ondotne hiše za skoro 2 metra visoko z gramozom zasul!

Tudi vas Podkoren je mnogo trpela po potoku Koritniku, ki je 26 posestnikom nad 50 poslopij zasul, mnogo mlinov in žag deloma uničil, deloma hudo poškodoval. Hiše, hlevi in razna manjša gospodarska poslopja zapadla so zdvijani povodnji, ostala poslopja pa so bila silno poškodovana.

Vasi Kranjski Gori zelo nevaren je Pišenski potok, ker poslopja ondotne vasi ležé tikom na robu potoka, ki je tudi letos zelo izpodjedal. Iz tega morete, čast ti gospodje, presoditi, kolika škoda se je zgodila tem krajem in kako strašno nevaren je njihov položaj, ako jim ne pride kmalu rešilna pomoč! Zato se obračam z iskreno prošnjo do vis. kmetijskega ministerstva za naglo pomoč, da se zabrani popolni propad teh vasij. Ne bodem opozarjal na bridke nezgode, ki so enako zadele sosedno Koroško, zato pa toliko ognjeviteje prosim, da se tu naglo dela ter pa se toliko nujna rešilna dela ne odlašajo ter zavlečejo z nepotrebnimi navadno le predolgo trajajočimi obravnavami. Zdaj je še čas rešiti te vasi, katere pa se morajo bati pri enaki

hudi uimi popolnega uničenja. Naj se torej to rešilno delo hitro prične, naj se nevarni stranski potoki hitro vravnajo, katero delo se dá po izreku najspretnjšega strokovnjaka zdaj še s primerno malimi stroški izvršiti; naj se napravijo dolinske zapore, katere bodo zabranile, da ne bodo stranski potoki toliko gramozu vahili v dolino.

Enako je potreben nagle vravnave tudi Trebiski potok, da se utrdi sedaj zelo nevarno in negotovo stanje rateške vasi. (Dalje sledi.)

Govor dr. Ferjančiča

v državnem zboru dne 18. decembra 1891.

I.

Vravnava vipavskih in notranjskih vodâ.

Visoka zbornica! Izpregovoriti hočem najprvo nekaj besed k naslovu „deželna kultura“ ter v tem oziru staviti na vlado potrebno vprašanje. Govoril bodem o vravnavi hudournikov v Vipavski dolini in osušenju notranjskih dolin.

O tem sem sicer že obširneje govoril leta 1889, ker pa stvar ne napreduje, kakor želimo, in je potrebno, moram torej nujneje zopet opozarjati na to.

Vipavska dolina je bila nekdanj lepa in rodovitna, a je s časom postala pokrajina, ki več ne more preživiti svojih prebivalcev. Trtna uš bode tudi tukaj uničila nekdanj cvetočo vinorejo. Tudi na druge neugodne razmere sem že opozarjal in dekalozoval potrebo, da se vravnajo hudourniki in tako velikemu delu prebivalstva olajša živinoreja in poljedelstvo.

Vipavska dolina ima tri hudournike in več stranskih potokov. Za dvajset let tukaj voda razdira in potrebno je, da pomagata dežela in država in odstraniti veliko škodo.

Leta 1889 je deželni odbor kranjski poslal inženerja na lice mesta, da si ogleda razmere in presodi izgotovljene načrte. Ta je izrekel sodbo, da je potrebno sistematično delo in ne le poprave ob izvihu vodâ. Vodotoki so bili že tedaj tako zasuti, da se je bilo bati nesreč.

Dotična sodba se glasi:

LISTEK.

Jakob Gallus.

Govoril g. Jos. Mantuani v družbi sv. Ambroža na Dunaju dne 25. novembra t. l.

(Konec.)

A Gallus pri tem ni obstal, kar se je naučil od inih, temveč postopa samostalno, reformatorično. Da ga lažje razumemo, moramo tu njegovi prvi dve tiskani deli ogledati si. To so njegove med l. 1575 do 1579 zložene, leta 1580 tiskane maše (ali prav za prav le izbor maš, kajti tiskanih je le 16) in njegov „opus musicum“, tiskan v letih 1586—1590. — Pri mašah ga vidimo še na konservativnem stališču, a „opus musicum“ kaže nam ga drugače. Ta „opus musicum“ je zbirka 475 motet, ali, da rabim modern izraz, vlog za vse cerkveno leto. Posamezni komadi so za 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 16 in 24 glasov. V tem delu podaje nam svoje lastne pridobitve. Najprej v glasovnem sistemu. Že pred rabil je *fis*, *cis*, *gis*, *hes* in *es*; tem pridruži že *dis* in *as* — dalje pa ne gre. Iz tega vidimo, kako

umetniški je Gallus mislil in čutil. Navedena hromata dajo se lahko in naravno porabiti pri lestvicam lastnih akordih doričnega, hipodoričnega, frigijskega in lidijskega tonovega načina. Hromata pa, kakor jih rabita n. pr. Ciprijan de Rore in osobito Principe da Venosa, *ais*, *des* in *ges* so vendar vedno, več ali manj nasilstva za diatoniko. Navadno vidimo tudi pri mojstrib, kojim se je posrečilo, da so ujeli čudežno zver takega hromatičnega akorda, da ne vedó, kaj začeti z njim.

Gallus pa ne preiskuje samo notranjega bistva tonovih sistemov, temveč poprijema tudi vnanjo obliko. Za njegovega časa imeli so mnogo različnih znamenj za takt. Gallus črtal je razven dveh vse; obdržal je le dvostroki in trostroki takt v onej obliki, koja odgovarja našemu 3/2 in 4/4 taktu. Odstranil je tudi ligature. To so skupine not za glasove, ki se pojó na en zlog. To bila je zelo zamotana stvar. Veljava posameznih not bila je zavisa od tega, če je bila nota prva, zadnja ali v sredi; nadalje, če je bila od prve note nižja ali višja, če je imela črto ali ne, in če je črta bila obrnena navzgor ali navzdol, na levi ali na desni strani dotične note. To je napravljalo pevcem mnogo težav

in je tudi veliko zmedlo. Gallus je opustil vse, razven ene, obstoječe iz dveh „notae longae“, koje so imele stalno vrednost dveh „seruibrevae“, to je po našem sistemu 2 celi noti. — Gallus daje tudi glasovom, osobito glavnim, markantne postope, ostajajoče v posluhu; rabi torej melodijsko v modernem smislu. — Njegov ritmus je zelo tenkočuten: ozira se na poudarjene in dolge zloge. Tesis in arsis ste vedno odraščeni pri Gallusu — na ta ali oni način. Celó tako daleč gre, da se ozira pri enem glasu na dolžine glasov, pri drugem glasu istega glasbotvora na poudarek. — Njegova polifonija podaje nam nedosežne uzore kanona in imitacije. — O njegovem mnogoglasju pričajo 24glasni psalmi.

Razven teh dveh del pisal je Gallus 2 zvezka madrigalov, nagrobne pesmi, svatbene kompozicije in serenade. — V Gallusu gledamo poseben, lastovit genij; dela njegova zastopajo kontrapunkt nizozemski, tehniko benečansko, lahkoto in živost francosko, melodijoznost slovansko, resnost vernega kristijana in tenkočutnost izobraženega humanista. Ni čuda, da je bil Gallus celó pri avtoritetah glasbene umetnosti avtoriteta. Skladatelj kot Jakob Regnart

„Ker se dna vodâ vedno zasiljejo in torej vzvišujejo, zato je vedno slabše. Vipavčica teče po vsej svoji dolžini, Bela v spodnjem toku in Močilnik na mnogih krajih po nasutem in vzvišenem vodotoku, in sicer meter visoko nad sosednim svetom. Če le jeden dan dežuje, poplavljeni so bližnji travniki, vrti, njive in ceste, in celó del trga Vipave, 7 kilometrov na dolgo in 300—500 metrov na široko. In če tudi voda v vodotoku upade, vendar ostane na bližnjem svetu zaradi nižje lege, dokler ne spubti ali zleze v zemljo.“

Isti strokovnjak pravi dalje: „Prva potreba je, da se sistematično vravna voda v vodotoku, če bomo obvarovali z velikim trudom obdelane njive in vrte in revščine prebivalstvo, ki že vsled pojemažoe vinoreje in drugih uzrokov trpi veliko škodo.“

Potrebno je torej dvojno. Vravnavo bregov pri izvirku in izčiščenje vodotokov.

Deželni zbor kranjski je v seji dné 22. novembra 1889 dovolil v ta namen 10.000 gld., ki naj se porabijo v sporazumljenju s poljedelskim ministerstvom in na račun večje svote, katero bode morala dežela dovoliti. V isti seji je zastopnik vipavskega okraja izrekel zahvalo v imenu prebivalstva in izrekel nado, da se delo takoj prične.

Dve leti sta minuli, a se ni še ničesar storilo. Vlada je odgovorila, da je načrt deželnega odbora sicer primeren, ali imel bode le tedaj vspeh, če se izvrši v celoti. V tem smislu pa po vladnem mnenju Klemenčičev, oziroma Eipertov načrt ne zadostuje, zato je vlada to vprašanje odložila, dokler ne bodo izdelani natančni načrti in določeni proračuni.

Ko je drugo leto to vprašanje zopet prišlo na vrsto v deželnem zboru, bila je burna debata, ker vsi poslanci so si predstavljali veliko bēdo vipavskega prebivalstva, ki je nastala vsled nenavadne suše. Deželni zbor je naročil deželnemu odboru, naj hitro izdela načrte in proračune, da se delo prične. Prosim torej visoko vladu, naj ne prezre te stvari, ter vprašam ob enem, kako daleč je stvar dospela in ali je upanje, da se delo prične prihodnje leto. Za to delo je potrebno le vladno pritrdjenje.

Kar se tiče odvajanja vodâ iz notranjskih dolin, naglašal sem že pred dvema letoma, da je vlada dela pričela in plačala. A delo se je ustavilo, ker se menda prebivalstvo na ljubljanskem barju temu ustavlja, boječ se povodnji.

Toda veščaki trdijo, da bi odpeljava vodâ iz notranjskih dolin ne poplavlila ljubljanskega barja. A če bi se to zgodilo, dokazana bi bila nujna potreba, da se osuši ljubljansko barje. V tem oziru se strinjam s sorojakom, ki je o tem govoril pred petimi dnevi, in veseli me obljuba g. poljedelskega ministra, da se vlada zanima za osušenje ljubljanskega barja. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Za odpeljavo vodâ iz notranjskih dolin je treba mnogo priprav, upam pa, da stvar ne bode zaspala.

Pred dvema letoma sem stavil interpelacijo, katero danes ponovim:

„C. kr. vlada se pooblašča, da prične priprave za vravnavo podzemeljskih vodâ na Kranjskem in v ta namen vstavi v proračune melioracijskega zaklada primerne svote.“

dali so mu odobravati svoje dela in popravljati. In na to bili so ponosni; kakor Regnart sam pravi, so njegove kompozicije od Gallusa samega pregledane in popravljene, in uporablja ta slučaj kot priporočilo za svoje dela. Če se je hotelo posebno laskavo izreči o kakej skladbi, reklo se je: to je tako lepo, kakor bi bil Gallus zložil. Njegove skladbe so se na Moravskem, Češkem in Gornje - Šlezkem skoraj izključno pele, kakor imamo več poročil.

Tem bolj čudno je, kako je bilo mogoče, da se je velezaslužni mož in svitla zvezda na glasbenem polju mogla tako pozabiti. Ambrozijevemu društvu gre zasluga, da se je spomnilo našega moža v tej muzikalni metropoli na prav krščansk način: v ožjem krogu somišljenikov in — pod zemljo.*) Upajmo, da bode spomin, sedaj obnovljen, ostal v časti pri vseh, ki imajo čut za umetnost. Zasluge, koje si je pridobil Gallus kot človek, umetnik in Avstrijec za umetnost, cerkev in državo, so nevenljive; v njih imamo velik naprednjaški korak v umetnosti, in to poudarjam: v umetnosti avstrijski. Spomin velja nemu najvrednejšim mož!

*) Dvorana kat. resurse je pod zemljo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. decembra.

Notranje dežele.

Budgetna debata se že vleče deveti teden. Če se pomisli, da državni zbor stane na dan 3530 gld., bilo bi pač želeli, da bi bila kmalu končana. Za dolge budgetne debate v avstrijskem državnem zboru se porabi skoro ves čas in zboru ne ostane časa za rešenje drugih nujnih stvari. V prestolnem govoru se je napovedala toliko potrebna socialna reforma, ali dosedaj se še državni zbor ni baval z nobeno važnejšo socialno zadevo v tej postavodajni dōbi. Treba bode reformo davkov, primerne premembe raznih pravosodnih zakonov, in za vse to ne bode časa, če pojde tako dalje. Zaradi tega že nekateri politični krogi premišlujejo, ali bi ne bilo umestno, ko bi se budget dovolil vkupe za dve leti, da bi potem vsaj jedno leto imel državni zbor čas za druge važne zadeve. Seveda je proti temu tudi dosti pomislekov s parlamentarnega pa tudi s političnega stališča. Slovenski poslanci imajo pri budgetni debati najlepšo priliko za svoje pritožbe. Ta pomislek bi seveda odpadel, ko bi se izvela narodna jednakopravnost.

Davčne reforme. Preveliki davki tlačijo naše kmetijstvo in obrtnijo, in zatorej ne moreta tekmovali z drugimi državami. Še tako ugodne trgovske pogodbe ne morejo temu zlu odpomoči. Indirektni davki niso nikjer tako visoki, kakor v Avstriji, direktni so pa primerneje razdeljeni. Nemčija ima razredni davek in so bogatini bolj obdačeni. V Belgiji, Franciji, Švici in Italiji je pa progresivni dohodninski davek. Nemčija dobiva nad 30 milijonov mark iz borznega davka. Še srečnejši so pa v Ameriki, kjer ni nobenega zemljiškega davka. Naš kmet in mali obrtnik plačuje najmanj dvakrat toliko davka, kakor ga belgijski, francoski, švicarski in italijanski. Zaradi tega je pa treba avstrijsko davčno sistemo radikalno preustrojiti, kajti s polovičarskimi naredbami ni nič pomagano.

Češka sprava. Profesor Masařyk se sedaj poganja za deželnozborski mandat in je v nedeljo govoril na volilnem shodu v Vodnjanu, ker je izprazen mandat te mestne volilne skupine. Govoril je o češki spravi. Da je pri tem grajal staročeško omahljivost in popustljivost, je naravno, ker je javno mnenje v tem okraju precej nasprotno Staročekom. Sicer se je pa njegov govor bistveno ločil od podobnih govorov čeških radikalcev. Pokazal je, da je praktičen politik. Nikakor ni stavil državno-pravnih zahtev, kakor jih stavi v tem oziru mladočeška stranka. Njemu se zdi, da dunajske punktacije le zaradi tega neso dobre, ker se premalo ozirajo na narodno enakopravnost. Dale bi se popraviti, seveda bi se morali premeniti tudi ukazi pravosodne uprave. Reči moramo, da Masařyk zavzame v tem oziru jako pametno stališče. Iz njegovega govora spoznamo, da bi Slovenci s češkimi realisti gotovo tako dobro izhajali v državnem zboru, kakor so s Staročeki.

Češka. V nedeljo je staročeški klub v Pragi imel sejo. Dr. Matuř je priporočal, da se Čehi udeležé razstave v Sofiji. Deželni zbor naj v ta namen dovoli kak donesek. Na Balkanu imajo Čehi velike interese in gledati morajo, da jih ne prehité Madžari. Ta predlog je jako umesten, ker baš na Balkanu je iskati trgovišč našim izdelkom. Nadejamo se, da se Mladočehi ne bodo upirali temu predlogu, če tudi je gotovo, da bodo Rusi zamerili Čehom, če se udeležé bolgarske razstave.

Vnanje države.

Francija. Škof v Nansiju povabil je vse francoske škode in prelate, da se osnuje zveza vsega francoskega duhovništva. Ta zveza bode imela namen podpirati papeža in bojevati se s sovražniki katoliške cerkve. — Zaradi dogodkov v francoski zbornici v petek bode prišlo do dvoboja mej Cassagnacom in zborničnim predsednikom. Glasovanja v soboto se 110 poslancev, zlasti radikalnih ni udeležilo. Za vlado niso hoteli glasovati, ker ni odločno za ločitev cerkve od države, vreči je pa neso hoteli, ker pri sedanjih razmerah radikalna stranka brez oportunistov ne more sestaviti trdne vlade. Vlada svoje zmage pač posebno vesela ni mogla biti. Dvajset glasov večine v važnih zadevah ne more veljati za nikako zaupnico.

Bolgarija. Sobotanje je v sobotni seji jednoglasno vsprejelo predlog, da se grofu Hartenau u dovoli 50.000 fr. letne pokojnine. Predlog je stavil predsednik Slavkov. Ministrov ni bilo pri seji. Ko se je vest razširila, da se hoče pokojnina bivšemu knezu dovoliti, razglasilo se je od neke strani, da ta predlog prihaja od opozicije, ki hoče na ta način pokazati svojo nezaupnico vladi. Ker je pa vsa vladna stranka glasovala za pokojnino, katere ni predlagal noben opozicionalec, temveč predsednik sam, je pač jasno, da vlada temu predlogu ni nasprotna, naj že prihaja od koder koli.

Srbija. Ne le vojni minister, temveč tudi minister vnanjih zadev in pa pravosodni minister sta dala ostavko. Ministri se bojé, da bode v zbornici še hud vihar in bi radi poprej si zagotovili kake druge službe. Regentstvo je pa drugih misli in ne vsprejme ostavke, češ, ministri naj zagovarjajo svojo politiko še pred zbornico, potem pa naj odstopijo.

Pasić pa tudi ne mara odpustiti sedanjih svojih tovarišev, ker mej radikalcu ni sposobnih mož. Večina radikalnih poslancev so navadni trgovci, obrtniki in kmetje, ki sicer v zbornici rogovilijo, pa vendar neso sposobni, da bi prevzeli kaka višja mesta. Če pojde tako dalje, bode radikalna stranka kmalu obrabila svoje moči.

Dansko. Znano je, da se na Danskem že dolgo vlada na neki ne baš parlamentaričen način. V spodnji zbornici so imeli večino radikalcu, ki neso hoteli dovoliti budgeta. Ker pa ima po danski ustavi gorenja zbornica, v kateri je pa vladna stranka imela večino, dovoliti začasni budget, pomagala si je vlada z začasnimi budgeti. Sedaj, ko je umrl vodja opozicije Berg, je pa opozicija jela razpadati in kaže se, da se sestavi v spodnji zbornici nova vladi prijazna večina. S tem se bode naredil konec nenormalnemu stanju z zmago vlade.

Zjedinjene države. Kakor poročajo zadnja poročila, bode v Zjedinenih državah zakone tako premenili, da bode inozemce sodilo le zvezno sodišče. Ko je neke Italijane sodilo sodišče v Novem Orleansu in je bilo potem prišlo do nekih neredov proti Italijanom, je ameriška vlada imela neprijetnosti. Italija je zahtevala zadoščenje, katerega pa ji centralna vlada dati ni mogla, ker se po sedanjih zakonih ni smela mešati v notranje zadeve louisijanske države.

Izvirni dopisi.

— **Iz Prage,** dné 9. novembra. (Češka akademija. — Naš mestni proračun za leto 1892. — O dveh rajnih. — Karlov most.) Minoli teden je imela češka akademija v prelepem novem muzeju slavnostno zborovanje, kojemu so prisustvovali vsi člani, visoki dostojanstveniki, zastopniki raznih zborov in korporacij. Zborovanje je otvoril kot zastopnik pokrovitelja akademije, nadvojvode Karola Ludovika, knez Jurij Lobkovic, na to je prečital generalni tajnik prof. Jos. Šolin izvestje o delovanju akademije, koja je imela v dōbi slavnostnega otvorjenja 49 rednih, 19 izrednih, 36 dopisujočih, vkupe 104 člane. Umrl je izmed teh prof. dr. Avg. Seydler. Za to leto prejeli so tri nagrade po 1000 gld., in sicer pisatelj Vrchlický za trijologijo „Hippodamie“, slikar V. Hynais za obraz „Resnica“, in v glasbenem oddelku dr. Ant. Dvořák za skladbo „Requiem“. Vednostnim, literarnim in umeteljskim delom je akademija priznala velikanske podpore.

Po izkazu z dné 31. oktobra t. l. ima akademija 260.229 gld. 6 kr. matičnega imenja. Premoženja za posebne svrhe ima 77.698 gld.; izdala je pa v letu 1891 vkupe 47.402 gld. 48 kr., in je torej imel vsak izmed štirih oddelkov na razpolaganje 9422 gld. 82 kr. Vir teh dohodkov so poleg obrestij od glavnice deželna podpora 20.000 gld. in državna v svoti 16.000 gld.

Na to je predaval prof. dr. Čelakovský „O vednostnem pomenu Jana Svatopolka Presla“ in prof. dr. Rayman „O kemiji v bijologiji“.

Proračun našega mesta za leto 1892 poukazuje izdatkov 3.795.968 gld., prejemkov pa 1.579.947 gld., dalje prejemkov iz občinskih doklad in davek od stanarine 1.420.878 gld. Proračun čeških in nemških občinskih in mestnih šol kaže dohodkov 74.706 gld., troškov 820.086 gld., torej primanjkljaja 745.380 gld., koji se ima pokriti iz lanskega posojila v znesku 200.000 gld.

Izkaz o učencih na občinskih in mestnih šolah v Pragi nam pové, da se je obiskovanje čeških šol letos zopet povišalo, nemških pa skršilo, vendar se vzlic temu pojavlja še vedno ogromna nerazmera gledé števila čeških učencev proti nemškim. Na čeških šolah je vpisanih 14.643 šolarjev, na nemških 6983, to število se nikakor ne vjema s številom češkega in nemškega stanovništva. V srce boli rodoljuba, če pomisli, da so to većinoma češki otroci, ki polnijo nemške šole, kajti pri vpisovanju se je konstatovalo, da je med učenci nemških šol povsem dve tretjini čeških otrok! Vrh tega se pa drzne „Deutsche Zeitung“ trditi, da naj vlada, koja je poslala preiskovalno komisijo v Liberce, pošlje jednako komisijo i v Prago, da ondi odkrije uzroke nemških pritožeb, ker stanovništvo nemško se pritožuje že mnogo let, da praška občina zanemarija (!) — nemško šolstvo!

Nedavno umrl je na Nemškem dr. Anton Springer. Bil je sin praških čeških roditeljev, in do možate starosti služil je češki stvari z besedo in peresom. Zlasti leta 1848 je bil priljubljen med Čehi. Ali kmalu je narod, čegar kri se je pretakala po njega žilah, izdal in sramotil. Spisal je spomine izza svojega življenja, koji so prišli na svetlo po

njegovi smrti; iz teh „spominov“ protičeški listi z nepopisno radostjo ponatiskujejo cele članke. Ta knjiga je dostojna izdajica naroda, kida zasramovanje na ves narod in njega posamičnike.

V petek je pa prominil na Dunaju pisatelj Vratislav Kazimir Šembera, sin poznatega češkega in slovanskega jezikoslovca in Čeha. Rajnki Šembera je bil sotrudnik listu „Neues Wiener Tagblatt“ in imejitelj protisemitskega „Figara“. Udeležil se je tudi poljskega ustanka leta 1863 in je bil osebni prijatelj in pobočnik poljskemu generalu Langiewiczu.

Pisatelj Springer se je do možatih let priznal k svojem narodu in je v svojem materskem jeziku spisal i zbirko pesmij. A popačil se je, pero svoje je prodal sovragom češkega naroda, iz kojega se je porodil. Povsem sta torej reneгат Springer in reneгат Šembera jedno in isto.

Na onem kraju pa, kjer se je vršil dné 4. septembra lani odlomek narodue žalostigre, frči zdaj po vzduhu polno klopota, isker, pare in dima. Srebrpena Veltava, koja je že davno izgubila optimistiški ta pridevek, zgublja se pod privalom odpadkov in ogromnih odrov, iz kojih ima v dveh letih pod vodstvom stavitelja Gregersena iz Budimpešte povstati prenovljeni Karolov most. Nazivljem ga navlaš tako, namesto „kameniti most“, ker v njem tiči kos minolosti z imenom najdražjega češkega kralja. V njem je enmalo tradicije in polno narodne gorkote.

Od usodepolnega požara „Narodnega gledališča“ ni je bilo večje rane za ves narod, nego dné 4. septembra leta 1890, a zdaj se ta rana celj polagoma, in sicer z železom in ognjem, kakor bi bilo še dandanes v veljavi zdravniško géslo: „Quod ferum non sanat, ignis sanat!“

Vzraščaj in dvigaj se ti ponosni spomenik! V tebi je polno simbolične moči, mnogo več, nego umeje pojmiti ta, kdor ne čuti vtripati srca narodovega v lastnih prsih. Popenjaj se veličajno tija do Hradčan, kjer v rakvi vel brama spi balzamovano srce Karolovo! Vzraščaj in popenjaj se, da bo narod mogel zopet korakati po tebi in ondi iskati tolažbe v tej razburjeni dōbi, kjer je skrita korona — sv. Vaelava!

Iz St. Jurja pri Šmariji, 12. decembra. V otožni pusti jeseni smo imeli pri nas vesele dni, ko so namreč č. g. župnik nam preskrbeli sv. misijon, katerega so vodili čč. gg. lazaristi iz Ljubljane pričeni dné 30. novembra. V ganljivem govoru je č. g. Hajdrih pripravljel otroke za vredno sv. obhajilo. Enako ganljivi so bili tudi ostali govori in imeli velik vspeh. Ljudstvo je z veseljem vsak dan trumoma hodilo v cerkev poslušat lepe nauke. Pomagala sta v spovednici tudi čč. gg. iz Želimelja in Kopanja. Najlepsi je bil pač zadnji dan dné 8. t. m. na praznik Matere Božje, ko je bil sklep, katerega se je udeležil tudi preč. g. dekan iz Šmarije z jednim g. duhovnim pomočnikom. Popoldne je preč. g. dekan slovesno blagoslovil misijonski križ z običajnimi slovesnostmi. Brez dvoma so misijoni velike koristi za ljudstvo. Presvetli cesar sam je letos ob prihodu v Celje nagovoril na kolodvoru č. g. superijorja ter mu rekel: „O, misijoni so jako koristna in blagodejna naprava.“ — Za ves trud in nauk pa kličemo gospodom: Bog povrni stotero!

F. F—r.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. decembra.

(Stalni mestni zdravstveni svet) zboroval je v petek dné 11. t. m. pod načelnštvom g. dr. vit. Bleiweisa. Udeležili so se ga skoraj vsi člani. Mestni fizik je poročal o sedanjem zdravstvenem položaju, ki je precej ugoden, kajti mortaliteta znižala se je za 81 odstotkov, morbiditeta pa je ostala ista. Na dnevnem redu bilo je nadalje vprašanje, kaj je storiti proti razširjajočim se ošpicam, in sklenilo se je, nasvetovati mestnemu šolskemu svetu, naj se takoj zapró oni razredi ljudskih šol, v katerih je zbolela večja množica šolarjev. O kanalizaciji nove deželne bolnišnice in o načinu odvajanja vode — po betoniranem kanalu v Ljubljano ali pa v betoniranih grebeničnih jamah — poročal je načelnik. Po živahni in obširni debati sklenilo se je nasvetovati občinskemu svetu sledeče: Dovoliti je deželi, da se po uzorno betoniranem kanalu odvaja voda iz bolnišničnih poslopij, kuhinje, kopeli in perišnice v Ljubljano, a le pod pogojem, da se vsa voda poprej temeljito razkuži, v kanal tedaj staka le očiščena. Odpadki in voda iz mrtvašnice nabira naj

se v pravilno izdelanih grebeničnih jamah. Dalje poročal je mestni fizik o raznih nedostatkih v tukajšnjih lekarnah z ozirom na prodajo tajnih zdravil, tekočin in kroglic, ki se ne izdelujejo po zdravniških predpisih in katerih cene so silno pretirane. Sklenilo se je, še nadalje poizvedavati o takih lekarniških proizvodih, potem pa skupno razglasiti njih pravo vrednost in takó opozoriti občinstvo na ta tajna in neopravičeno draga zdravila. — Različni predlogi o potrební večji snažnosti v mestu predložili se bodo magistratu, da jih čim preje izvrši.

(Umrl) je, kakor se nam brzojavlja, čast. gosp. Tom. Jeretin, župnik v Teharjih na Štajerskem. Pogreb bo de v četrtek ob 9. uri dopoldne. Naj v miru počiva!

(Iz Rima) se nam poroča z dné 11. t. m.: Danes ob tri četrti čez poldné dospel je eminencija kardinal Anton Josip Gruscha. Na kolodvoru so ga sprejeli: avstrijski poslanik pri sveti stolici grof Revertera, uditor pri poslanstvu monsign. de Montel in rektor Anime msgr. dr. Nagl. Takoj na to odpeljal se je eminencija v zavod dell' Anima, kjer mu je prirejeno kardinalsko stanovanje. Dospavšemu tja bila mu je predstavljena domača duhovščina, ki ga je pričakovala pri vходу. Eminencija sprejme pri bodočem javnem konsistoriju kardinalski klobuk, in na to v posest cerkev s. Maria degli Angeli (blizo kolodvora).

(Iz Celovca) se nam poroča: Vést, da bede vrli „Mir“ od novega leta začeni izhajati trikrat na mesec, razburila je rahle živce lazi-liberalne gospode pri „Freie Stimmen“ tako zelo, da so takoj sklenili izdajati svoj list trikrat na teden. Bojé se menda, da se bo po novem, pomnoženem „Miru“ vsa Koroška slovenizovala in zato jim ne zadostuje več, da nas katoličane in Slovence okidavajo osemkrat na mesec s svojim blatom, ampak odslej bodo nas pobijali po dvanajstkrat na mesec. To jim je seve lahko mogoče, ker itak že zdaj v ogromni obilici zajemajo iz jaslí in jim je gotova podpora vse „visoke gospode“ na Koroškem. — Vse to pa bodi vsem slovenskim domoljubom v podbudo, da z obilnim naročevanjem in mnogimi gmotnimi doneski podpirajo „Mir!“ Svoji k svojim!

(Občinske volitve na Koroškem.) Iz Podjunske doline se nam piše: Poročali ste v zadnjem času že mnogo o občinskih volitvah na Koroškem ter poudarjali o preveseli zmagi v mnogih krajih. Naj danes spopolnim to poročilo a nikakor ne z veselimi podatki. Propadla, in sicer jako nečastno propadla zbog skrajne malomarnosti merodajnih oseb je naša slovenska stranka v občinah Grebinj in Žitaraves. — Po težki borbi zmagali so našinci v več občinah ležečih na meji nasproti krutemu, v kljub neobzirnemu nasilstvu nasprotne strani; a v imenovanih občinah ni trebalo mnogo truda, — potreba je bilo samo ljudi malo poučiti, za kaj se gre, kaj pomenijo občinske volitve. Brez truda dala bi se bila priboriti sijajna zmaga, — ni se zgodilo zbog žalostne nebriznosti merodajnih krogov. V Grebinju n. pr. prišlo je na volišče okoli 20 volilcev iz nasprotnega tabora, Slovenci se niti pokazali niso. Na jedni strani boré z vsemi silami hudó borbo za narodni obstanek, — na drugi malomarno prepuščajo sovražniku torišče! Sramota za „narodnjake“ v Grebinju in Žitaravesi, ki so se ob tej priliki pokazali zopet tako neznosno neródné. — Že pri zadnjih državnozbornih volitvah bil je le Grebinj uzrok porazu slovenske stranke, in te nečastne svoje pege i zdaj ni še popravil. Zato pač treba, da se tó javno graja, kajti po vsem tem res ni čuda, da si „bauernbund“ pridobiva toliko veljave i na slovenskem ozemlju. Kjer gre za čast, tam je pač marsikdo „naroden“ in i Grebinju ter Žitaravesi najdeš takrat dosti „narodnjakov“, — a ko treba za slovensko stvar res delati, tedaj jih zaman iščeš!

(Slovensko gledališče) Zadnja predstava „Revčka Andrejčka“ je bila prav dobro obiskana, dokaz, da našemu občinstvu ugajajo igre, ki pristno slikajo naše domače življenje, kakor ravno ta. Ker smo že prejšnja leta obširneje govorili o tej igri, omenimo danes le toliko, da je gosp. Boršt-nika „Revček Andrejček“ jedna najboljših vlog, katero vsakokrat izvrši značaju dosledno, naravno, reči smemo, prav mojsterski. Tudi gospa Boršt-nikova je „Francica“ predstavljala prav dobro, le v nekaterih prizorih je kazala premalo patosa, kolikor ga ima g. Danilo preveč. G. Varovšek je bil vrl kmečki korenjak, a tudi on je bil v nekaterih prizorih prehladen in ravnodušen. G. Lovšin nam

je kot gostilničar Domen bolje ugajal, nego sicer. Gospica Nigrinova je bila prav jezična in čedna dekla, a gotovo bi bolje predstavljala staro Nežo, kakor gospica, ki je prejela šopek. Gospod Sršen je sicer dobro predstavljaj bebastega Anžeta, le pozabil je v trenutkih na jecljanje. Sploh je bilo občinstvo zadovoljno s predstavo, zadaj na „galeriji“ morda prezadovoljno, ker se je smejalo tudi tedaj, ko je bilo najmanj umestno, kar moramo odločno grajati.

(Zahvala.) Nadvojvoda Karol Ludovik se je v lastnoročnem pismu zahvalil načelnštvu tukajšnje gospejné podružnice pomočnega društva „Rudečega križa“ za sožalje, izraženo mu povodom okrevanja njegove hčere, nadvojvodinje Margarete Zofije. Ob tej priliki priporočamo domačim krogom to dobrodelno društvo.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlala 2. dec. t. l. gospa Kotnikova, mati umrlega Frana Kotnika mlaj., njega volilo naši družbi, ki se glasi po testamentni odločbi na 1000 glđ., ter iznaša danes vsled odbitih pristojbin in interesov 866 glđ. 27 kr. — Čestiti rodbini pokojnikovi se je poslala posebna vodstvena zahvala, napominani čin v korist naši družbi pa naj ostane zabeležen v naši kroniki v stalui spomin mladega slovenskega domoljuba.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Zbor koroških rokodelcev) vršil se je od dné 6.—8. dec. v št. Vidu. Udeležilo se ga je okoli 100 odposlancev raznih obrtnijskih združug, več državnih in deželnih poslancev, itd. Razgovarjali so se o potrebah rokodelskih stanov, poudarjali skupno delovanje in sklenili več resolucij, naj se prenaredé mnoge določbe sedaj veljavnega obrtnijskega zakona.

—rn—

(Preiskava) se je pričela proti profesorju in poslancu Spinčiču, kakor čitamo v „Obzoru“, zaradi njegovega govora ob prihodu Istranov v Zagreb in zaradi volilne agitacije pri zadnjih volitvah v Istri.

(V Grižah) so misijonarji iz Celja nameravali voditi duhovne vaje. Ali vzbolel je za difteritiko neki otrok. Vsled tega se je zaprla šola in odložila sveta misija.

(Slavni zgodovinar Janssen) je bil nevarno bolan; sedaj časniki poročajo, da je upanje, da bo učenjak še okrevaj.

(Nekaterim Janezom!) Praznik sv. Janeza Kapistranskega bo se v prihodnje siavil dné 28. marčija, a ne več dné 23. oktobra. Škofje ravnokar razpošiljajo dotični formular za sveto mašo in za breviarij.

Telegrami.

Dunaj, 15. decembra. Nadvojvoda Sigismund je opoldne umrl.

Dunaj, 15. decembra. Bolezen nadvojvode Sigismunda je še vedno jako nevarna, akoravno se ne more dokazati vnetje levih pljuč.

Rim, 14. decembra. Papež je danes imel zmeren nagovor o položaju po zadnjih rimskih dogodkih.

Draždani, 14. decembra. Princ Jurij je danes pal s konja in si zlomil levo ključ-nico.

Lizbona, 14. decembra. Pogreb cesarja Dom Pedra je bil jako slovesen.

London, 14. decembra. Iz Kaira so poroča: P. Ohrwalder in sestri Katarina Chincarini in Elizabeta Venturini, kateri so bili leta 1883 v Kordofanu od Mahdija vjeti, so zdravi prišli iz Omdurmana v Korosko.

Rio Janeiro, 15. decembra. Renterjevo izvestje: Včeraj je bilo v San Pavlu vstaško gibanje, da bi odstavili guvernerja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v juž
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	726.9	6.0	sl. vzh.	oblačno	
14. 2. u. pop.	726.4	8.6	sl. zapad	jasno	0.00
9. u. zveč.	729.6	3.0	sl. svzh.	„	„
Srednja temperatura 9.5°, za 6.9° nad normalom.					

Tuji.

11. decembra.

Pri **Matiću**: Rudolf; Lihotersky, Horovic, potovalca; Dub, Laessig, Muck, Raab, Tandler, trgovec, z Dunaja. — Theyer, profesor, iz Grada. — Egghard s Koroškega. — Leskovec, zasebnik, iz Kočevja. — Rubetu, zasebnik, s hčerjo, iz Zagreba. — Story, trgovec, iz Berlina.

Pri **Stonu**: Richter, zasebnik, in Drach, z Dunaja. — Ogoreutz, tehnik. — Sešek, glavni davkar, iz Novega Mesta. — Hufnagel, logar, iz Kočevja. — Silberman iz Budimpešte. — Waeserman iz Trsta. — Strakey iz Bukarešta. — Traferner, zasebnik, iz Grada. — Winterberg, trgovec, iz Prage. — Lenge, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Göpfel iz Plzna.

Pri **bavarskem dvoru**: Bessman, posestnik, iz Grada.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Izkaz dohodkov za dobo od začetka novembra do začetka decembra t. l.

Doneske so poslane podružnice:

Kotmaraves na Koroškem	18	gld.	—	kr.
Komen na Krasu	45	"	20	"
Ženska v Sent-Jurji na Štajerskem	200	"	—	"
Ženska šenpeterska v Ljubljani	225	"	20	"
Ženska v Kamniku	55	"	20	"
Zatičina	20	"	—	"
Laški Trg na Štajerskem	130	"	—	"
Trnovsko-šentjakobska v Ljubljani	38	"	—	"
Darovali so:				
Delavsko bralno društvo v Idriji	10	"	—	"
Vesela družba pri Cenetu v Ribnici	3	"	87	"
Slovenci iz Tridenta in Solurna	20	"	—	"
Vesela družba pri Bergantu v Trnovem	3	"	15	"
Vesela družba v Šenpetru na Krasu	4	"	10	"
Vesela družba pri županu Verbiču v Bistri	3	"	—	"
Vesela družba v Gorjah	5	"	—	"
Vesela družba v Kropi	3	"	54	"
Ciril-Metodov dar iz Podgrada	14	"	—	"
G. dr. J. Hrašovec	2	"	50	"
Volilo g. Fr. Kotnika na Vrhniki	866	"	27	"
G. Ana Podboj v Ribnici nabrala	11	"	88	"
G. župnik J. Grašč v Istri	3	"	—	"

Slavne podružnice, katere še niso poslane letnih doneskov, naj ne odlašajo, sicer bi, ako jih ne izročijo še tekom tega meseca, izkazane bile v prihodnjem „Vestniku“ za leto 1891 z ničlo, kar bi ne bilo častno.

V Ljubljani začetkom decembra 1891.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

T. Zupan,
prvomestnik.

Dr. J. Vošnjak,
blagajnik.

Križevi pot

z okvirom vred 90 cm. visok, popolnoma izgotovljen, je za nizko ceno

65 goldinarjev

na prodaj pri **Fr. Tomanu**, podobarju in pozlartarju v Ljubljani na sv. Petra cesti št. 4. (1496) 6-3

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(1363) 28 zobozdravnik (7)

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Osem odlikovalnih kolajn!

Priznano najboljšer
ročne harmonike

dobé se pri

Ivanu N. Trimmel-u

na DUNAJI, VII., Kaiserstrasse 74,
postajališče tramwaya, črta proti dvorcu.

(24—23) Največja zaloga

muzikalnega orodja,
zanesljiv izdelek, nizke cene.

Ceniki zastoj.

Božično darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-11

devetdnevna, oziroma šestnedelna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal **Jan. Smrekar**,
katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Na prodajo je (1504) 3-1

harmonij,

prav dobro ohranjen in po primerni ceni.
Več pové uredništvo našega lista.

Anisette Excelsior.

Dietetični želodčni liker jako prijetnega okusa in zdravih lastnosti, **krepča želodec** in **pospešuje prebavljanje**. Zavžije se ga po jeden kozarček po vsaki jedi. — Steklenica $\frac{1}{2}$ klg. 1 gld.

Curaçao Naturel.

Posebno dober dišeč liker za želodec z istimi zdravilnimi lastnostmi kakor „Anisette“, nareja se iz svežih „curaçao-pomorane“. — Steklenica $\frac{1}{2}$ klg. 1 gld. — Kupovalcem se dovoli nižja cena. Oba likerja sta za prekupovalce dobro blago, ker se more prodajati v vseh kavarnah, gostilnah in sladličnicah.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajsko ceste.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1314) 2

UMRILI SO:

9. decembra. Anton Štepanzig, posestnik, 72 let, Gradaške ulice 10, marasmus.

10. decembra. Matevž Papež, prisiljenec, 50 let, Poljanski nasip 50, scrophulose.

V bolnišnici:

9. decembra. J. ra Dimnik, gostija, 65 let, driska.

10. decembra. Frančiška Vidie, dninarica, 35 let, carcinoma uteri.

Jedino prava je

razprodaja

v Špitalskih ulicah št. 5

iz

konkursne mase

R. M. Miklavca,

kjer se **manufakturno blago** prodaja po stalno določenih cenah, mnogo ceneje, nego se je kupilo. (1501) 2-1

Jedino prava je

V četrtek dné 17. decembra izideta I. in II. zvezek

Levstikovih zbranih spisov.

Uredil **Frančišek Levec.**

Levstikovi zbrani spisi obsegali bodo pet zvezkov; in sicer:

I. zvezek: Pesni. — Ode in elegije. — Sonetje. — Romance, balade in legende. — Tolmač. —

II. zvezek obseza: Otročje igre v pesenah. — Različne poezije. — Zabavljice in pušice. — Ježa na Parnas. — Ljudski glas. — Kraljedvorski rokopis. — Tolmač.

III. zvezek boče obsejal: Povesti in potopise.

IV. zvezek: Kritike in znanst. razprave.

V. zvezek: Doneske k slovenskemu jezikoslovju.

Cena vsem mehko vezanim zvezkom je v naročevanju 10 gld. 50 kr., v platno vezani stanejo 13 gld. 50 kr., v polfrancoski vezbi 14 gld. 50 kr., v pol usnjeni prekrasni vezbi 15 gld. 50 kr.

Naroča se pri založništvu:

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani.

(1503) 4-2

Dunajska borza.

Dné 15. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	92	gld.	95	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91	"	95	"
Zlata renta 4%, davka prosta	109	"	15	"
Papirna renta 5%, davka prosta	102	"	30	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1008	"	—	"
Kreditne akcije, 160 gld.	283	"	75	"
London, 10 funtov strl.	117	"	85	"
Napoleonondor (20 fr.)	9	"	36 $\frac{1}{2}$	"
Cesarski cekini	5	"	61	"
Nemških mark 100	57	"	97 $\frac{1}{2}$	"

Dné 14. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	105	gld.	55	kr.
Ogerska papirna renta 5%	101	"	20	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134	"	50	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147	"	60	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179	"	—	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	"	25	"
Zastavna pisma	109	"	—	"
Kreditne srečke, 100 gld.	186	"	25	"
St. Genois srečke, 40 gld.	62	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20	gld.	50	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16	"	75	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	19	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	62	"	—	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48	"	50	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152	"	75	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2810	—	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	82	"	—	"
Papirni rubelj	1	"	14 $\frac{1}{2}$	"
Laških lir 100	45	"	50	"

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se **kupujejo** in **prodajajo** v kursnem listu navedeni **vrednostni papirji**, **srečke**, **valute** in **devize**.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 $\frac{1}{2}$ % zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4 $\frac{1}{2}$ % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dné 29. decembra!

Glavni dobiček **100.000 gld.** v gotovini.

Jedna srečka 2 gld.

5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50.